

ת"פ 47771/10/22 - חאלד רחאל נגד מדינת ישראל היחידה הארצית לאכיפת דיני התכנון והבניה

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עתפ"ב 47771-10-22 רחאל נ' רשות אכיפה במקרקעין
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת אוסילה אבו-אסעד

מערער חאלד רחאל

ע"י ב"כ עו"ד נורית שלו

נגד

משיבה

מדינת ישראל היחידה הארצית לאכיפת דיני התכנון והבניה
ע"י ב"כ עו"ד יצחק לוי

פסק דין

מונה לפני ערעור על החלטתו של בית המשפט השלום בבית שאן (כב' השופטת ו' יונס גנאים), מיום 29/9/2022 ב-
בצה"מ 38161-06-21, במסגרתה התקבלה בקשת המשיבה להארכת מועד ביצוע צו הריסה מנהלי למשך 90 יום.

רקע להליך, ותמצית טענות הצדדים

1. ביום 20/5/2021 ניתן צו הריסה מנהלי המתייחס למבנה עץ בשטח של כ- 134 מ"ר (להלן: "צו ההריסה" ו-
"המבנה" בהתאמה), אשר נבנה ללא היתר במקרקעין שייעודם חקלאי בזרזיר.

2. בהליך אשר התנהל בפני בית המשפט קמא שעניינו בבקשת המערער לביטול צו ההריסה, הצדדים הגיעו
להסכמה שלפיה תידחה הבקשה לביטול צו ההריסה ואולם ביצוע צו ההריסה יעוכב עד ליום 6.11.2021.
בחלוף המועד האחרון הנ"ל, ביקש המערער מבית המשפט קמא להאריך את עיכוב הביצוע למשך 6 חודשים
נוספים. בקשה זו נדחתה בהחלטה מיום 19/12/2021, וערעור אשר הוגש עליה, לבית משפט זה, נמחק לאחר
שהמערער חזר בו מהערעור. בהמשך הגיש המערער בקשה לעיון חוזר לבית המשפט קמא בבקשה לעיכוב
ביצוע הצו, ובקשתו זו נדחתה בהחלטה מיום 3/2/2022.

3. לאחר שלא עלה בידיה לבצע את צו ההריסה במועד, הגישה המשיבה את בקשתה להארכת המועד לביצוע
הצו. במסגרתה של זו טענה המשיבה כי נבצר ממנה לבצע את צו ההריסה בשל קשיים הנעוצים באי היכולת
לקבל את הסיוע הדרוש ממשטרת ישראל, בשל שיקולים מבצעיים ואחרים של זו (להלן: "הבקשה"). המערער
התנגד לבקשה בתגובתו, ולאחר שהוגשה תשובת המשיבה לתגובה בית המשפט קמא בחן את הבקשה ושקל
את טענות הצדדים, וביום 29/9/2022 נתן את החלטתו מושא הערעור דנן, ובה הוא נעתר לבקשת המשיבה
והאריך את מועד ביצוע הצו ב- 90 ימים מיום מתן ההחלטה (קרי עד 29/12/2022). בגדרי החלטתו האמורה

נקבע על ידו כי בקשת המשיבה להארכת המועד הוגשה בטרם פקע הצו. עם זאת הבקשה אינה עומדת בתנאי התקנות מאחר ולא צורפה לה עמדת המערער. חרף זאת, ובהינתן העובדה שמדובר בבקשה ראשונה של המשיבה להארכת מועד ביצוע הצו, ובהינתן הטעמים העומדים בבסיס הבקשה, הקשורים לשיקולים מבצעיים ואחרים של משטרת ישראל שסיועה נחוץ לשם ביצוע הצו, הרי שכל אלה, קבע בית המשפט קמא, מצדיקים קבלת הבקשה.

4. בתמצית אציין כי בערעורו מושא פסק דין זה, טוען המערער כי שגה בית המשפט קמא עת נעתר לבקשה למרות מחדלי המשיבה, אשר לטענתו הגישה את בקשתה לאחר שפקע הצו, ומבלי לצרף את עמדת המערער, בניגוד לתקנות התכנון והבניה (סדרי דין בבקשות לעניין צו הריסה מנהלי) - 2010 (להלן: "**התקנות**"). עוד טוען המערער כי בית המשפט קמא התעלם מטענות המערער באשר לפגמים שנפלו בתצהיר נציגת המשטרה שצירפה המשיבה לבקשתה, הנעוצים בכך שהמשיבה לא נימקה מה הם הקשיים שזו נתקלה בהם בבואה לקבל את הסיוע משטרתי. טענותיה בהקשר זה, כך נטען, הועלו בעלמא. עוד טוען המערער כי בית המשפט שגה בכך שהוא עיכב את מתן החלטתו במשך 7 חודשים, דבר שנוגד את תכליתו של צו הריסה מנהלי שנועד להיות הליך זריז. עוד טוען המערער כי בית המשפט קמא התעלם מטענות עובדתיות של המערער שיש בהם כדי לבטל את הצו מעיקרו, לרבות הטענות לפגמים שנפלו בהליך מתן צו ההריסה והטענות להתקדמות במצב התכנוני לשם הכשרת הבניה.

מנגד טוענת המשיבה בתגובתה לערעור, כי יש לדחות את הערעור מאחר ובית המשפט קמא דן בכל טענות המערער, לרבות הטענה להגשת הבקשה באיחור ואי עמידה בהוראות התקנות, ובהחלטת בית המשפט קמא לא נפל פגם כלשהו. לעניין העיכוב במתן ההחלטה, טוענת המשיבה כי אכן מדובר בעיכוב ארוך ומתמשך, אך אין בנסיבות העניין אין לזקוף את האיחור האמור לחובת המשיבה. במיוחד משאין מדובר באיחור המצוי בשליטת המשיבה ומכל מקום שאין בעצם האיחור במתן ההחלטה על ידי בית המשפט, משום שיקול האם לקבל את הבקשה או לדחותה. באשר לתצהיר נציגת המשטרה שהוגש בתמיכה לבקשה, טוענת המשיבה כי לא נפל בו פגם כלשהו וכי התצהיר אינו מהווה עדות מפי השמועה. נטען בנוסף כי אין כל חובה לפרט במסגרת התצהיר מתי התבצעה הפניה למשטרת ישראל בבקשה להעמדת הסיוע. באשר ליתר טענות המערער בעניין הצורך בביטול צו ההריסה לאור ההתקדמות במסגרת הליכי התכנון והבניה, טוענת המשיבה כי המערער לא תמך טענה זו בראיה כלשהי, וממילא אין מדובר בשיקול שאמור להיבחן בעת ההכרעה בבקשה. עצם העלאת הטענה מלמד כי המערער לא שלם עם ההחלטות הקודמות של בית המשפט קמא בהן נדחו בקשותיו לביטול צו ההריסה ועיכובו.

דין והכרעה

5. אקדים את המאוחר ואציין שלאחר עיון, בחינה ושקילה נחה דעתי כי דין הערעור להידחות מן הטעם שלא מצאתי כי נפלה שגגה בהחלטת בית המשפט להארכת מועד ביצוע הצו, כזו שמצדיקה התערבותה של ערכאת הערעור. בנסיבות העניין נחה דעתי כי בית המשפט קמא בחן את הבקשה להארכת מועד לביצוע צו ההריסה כנדרש והגיע למסקנה נכונה, שלפיה יש להאריך את המועד לביצוע הצו ב- 90 ימים, וזאת לאחר שישם כנדרש את המבחנים הרלוונטיים שנקבעו בהוראות הדין ובהלכה הפסוקה.

6. הסמכות של בית המשפט להאריך מועד לביצוע צו הריסה מנהלי מעוגנת בסעיף 224 (ב) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה- 1965 (להלן: "**החוק**"), שמורה כי בית המשפט רשאי להאריך את המועד לביצוע הצו לתקופה שלא תעלה על 6 חודשים וזאת מנימוקים שיירשמו בלבד.

7. מלשון הסעיף עולה כי בבואו להחליט על הארכת מועד כאמור, בית המשפט אינו מחוייב לפרט בהחלטתו נימוקים מיוחדים ודי בציון הנימוקים להחלטה. נכון הוא שבשים לב למהות ההליך אין להיעתר לבקשות מסוג זה כעניין שבשגרה, אולם בהלכה הפסוקה כבר הוכר הטעם הנעוץ בקיומו של קושי בקבלת סיוע משטרתי, כנימוק המצדיק הארכת מועד לביצוע צו הריסה מנהלי, גם במקרים שבהם כבר חלף המועד לביצוע צו ההריסה (ראו רע"פ 5646/16 **רג'בי נ' הוועדה המקומית לתכנון ובניה בירושלים**, (פורסם במאגרים המשפטיים, 14.08.2016) (להלן: "**עניין רג'בי**")).

8. בנוסף, בתי המשפט נוהגים להבחין בין בקשת אורכה ראשונה לבין בקשות אורכה נוספות, וככלל נוקטים בגישה מקלה כשמדובר בבקשה ראשונה להארכת מועד, באופן כזה שלגבי בקשה ראשונה להארכת מועד מסתפקים בתי המשפט, בדרך כלל, בהצגת נימוק ענייני שאינו מופרך לשם קבלת הבקשה. בעניין הזה די להפנות לשני פסקי-הדין שצורפו ע"י ב"כ המערער בהודעתה מיום 13/12/2022 שמלמדים על מגמה זו (עפ"א (חי') 47796-06-19 **מ"י- היחידה הארצית לאכיפת דיני התכנון והבניה נ' דיאב**, (22.10.2019); תו"ח (קריות) 12471-10-13 **מ"י נ' סואעד**, (15.06.2014)).

9. במקרה דנן, בית המשפט קמא יישם נכונה את העקרונות שהובאו לעיל, והגיע למסקנה שיש מקום להאריך את המועד לביצוע הצו, ובמסקנתו זו אין מקום להתערב. בית המשפט קמא נתן את דעתו לכלל הנתונים הרלוונטיים, ולרבות אי עמידת הבקשה בהוראות התקנות, ובכל זאת החליט לקבל את הבקשה. נתתי דעתי לטענות המערער בעניין התצהיר הנלווה לבקשה, תוכנו ועיתוי החתימה עליו, ובנסיבות העניין, לא ראיתי כי יש בטענות אלה כדי להצדיק תוצאה שונה בעניינו של המערער.

10. נתתי דעתי גם לטענת המערער שלפיה הבקשה הוגשה באיחור, לאחר שפקע צו ההריסה. המשיבה בתגובתה לבקשה ובטיעוניה לפני מסכימה לכך שהבקשה להארכת המועד הוגשה באיחור של יום, בחלופ המועד לביצוע הצו. עם זאת לא מצאתי גם בטענה זו משום צידוק להתערבות בהחלטתו של בית המשפט קמא. כפי שהוטעם לעיל, בתי משפט ראו מקום להארכת מועד ביצוע צווים, גם באותם מקרים שבהם הבקשות להארכת המועד הוגשו באיחור (עניין רג'בי דלעיל). בנסיבות העניין, משך האיחור הקצר והעובדה כי המערער עתר לבית המשפט במשך התקופה בבקשה לעיון חוזר בהחלטה (בקשה שנדחתה כאמור), הם בגדר שיקול לגיטימי שלא לדחות את הבקשה אך בשל האיחור שדבק בהגשתה, אם דבק. בעניין זה, נוכח מסקנתי דלעיל ואף בשים לב לעמדת המשיבה שמודה למעשה בהגשת הבקשה באיחור, מיותר יהיה לבחון את נכונות קביעתו של בית המשפט קמא שלפיה הבקשה כלל לא הוגשה באיחור.

11. טענתו הנוספת של המערער ככל שעניינה באיחור שחל במתן ההחלטה, יש לדחות בשתי הידיים, שכן בנסיבות העניין פתוחה היתה הדרך בפני המערער לפנות לבית המשפט קמא בבקשה להחשת מתן ההחלטה ומכל מקום ברי כי אין מקום לזקוף את העיכוב במתן ההחלטה לפתחה של המשיבה.

12. דין טענותיו של המערער לפגמים שנפלו, לשיטתו, בצו ההריסה, והטענה לקיום אופק תכנוני להידחות אף הן מן הטעם שאין מדובר בטענות שראויות לבירור במסגרת ערעור זה. הטענה לקיום פגמים במתן הצו הועלתה על ידי המערער בעבר, במסגרת בקשתו לביטול צו הריסה מנהלי, אך המערער בהסכמתו לדחיית הבקשה, וויתר למעשה על בירור הטענה לגופה. גם שהטענה לקיום אופק תכנוני להכשרת הבניה נטענה בעלמא ולא נתמכה בראיה כלשהי, וממילא שיקול זה אינו ראוי להיבחן בערעור על החלטה להאריך את המועד לביצוע צו הריסה, וככל שיש בה ממש, על המערער לנקוט בהליך המשפטי המתאים.

13. לפיכך, ומכל האמור לעיל, אני דוחה את הערעור ומבטלת את העיכוב שהוטל על ביצוע הצו.

14. לפני משורת הדין בלבד, אינני מחייבת את המערער בהוצאות המשיבה בהליך דנן.

15. המזכירות תמציא העתקים לצדדים.

ניתן היום, כ"ה כסלו תשפ"ג, 19 דצמבר 2022, בהעדר הצדדים.